

PATVIRTINTA

Klaipėdos valstybinės kolegijos
Akademinės tarybos 2015 m. gruodžio 17 d.
posėdžio protokoliniu nutarimu Nr. SV1-07.
(Klaipėdos valstybinės kolegijos
Akademinės tarybos 2019 m. kovo 13 d.
posėdžio protokoliniu nutarimo Nr. SV1-02
redakcija)
Akademinės tarybos 2021m. rugsėjo 30 d.
posėdžio protokoliniu nutarimo Nr. SV1-07
nauja redakcija)

KLAIPĖDOS VALSTYBINĖS KOLEGIJOS AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos valstybinės kolegijos (toliau – Kolegijos) Akademinės etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) nustato Kolegijos akademinės bendruomenės narių veiklos ir elgesio vertybines bei etines normas.
2. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Visuotine žmogaus teisių deklaracija, Lygių galimybių įstatymu, Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu, Korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Mokslo ir studijų institucijų akademinės etikos kodeksų priėmimo, įgyvendinimo ir priežiūros rekomendacijomis, Lietuvos mokslų akademijos Mokslininko etikos kodeksu, Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairėmis, Kolegijos statutu bei kitais Kolegijos vidaus teisės aktais.
3. Kodeksas įtvirtina akademinės etikos principus, reglamentuoja etiško akademinio elgesio normas, kurių tiesiogiai nenustato Lietuvos Respublikos teisės aktai, darbo sutartys ir Kolegijos vidaus tvarkos dokumentai.
4. Kodekse vartojamos pagrindinės sąvokos:
  - 4.1. **Akademinė bendruomenė** - studentai, klausytojai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, kiti tyrėjai, profesoriai emeritai, mokslininkai emeritai, kiti darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys mokslo ir (ar) studijų veikloje.
  - 4.2. **Akademinė etika** - visuma visuotinai pripažintų vertybių, užtikrinančių mokslo ir studijų proceso skaidrumą, sąžiningumą, teisingumą, šiame procese dalyvaujančių asmenų lygybę, nediskriminavimą, atsakingumą, tausų išteklių vartojimą, akademinę laisvę, mokslo ir studijų darbų vertinimo nešališkumą, pasitikėjimą, pagarbą ir intelektualinę nuosavybės apsaugą.
  - 4.3. **Akademinės etikos komisija** - Kolegijos organas, atsakingas už Akademinės etikos kodekso laikymosi Kolegijoje priežiūrą ir Akademinės etikos kodekso pažeidimo atvejų nagrinėjimą.
  - 4.4. **Konfidenciali informacija** - tai tokia informacija, kurią sužinojo Kolegijos akademinės bendruomenės narys, dirbantis įstaigoje pagal darbo sutartį arba teikiantis paslaugas pagal paslaugų teikimo sutartį; priklausantis įstaigai arba įstaigos užsakovams; turinti vertę dėl to, kad jos nežino tretieji asmenys ir negali būti laisvai jiems prieinama apie įstaigos darbuotojų sukurtus intelektualinės veiklos produktus arba jų dalis, apie atliekamus tyrimus ir (arba) jų rezultatus, esamų darbuotojų asmens duomenis, taip pat bet kokius kitus duomenis, susijusius su įstaigos vykdoma veikla, išskyrus tą informaciją, kuri privalo būti viešai skelbiama. Konfidencialia informacija taip pat laikoma apie trečiuosius asmenis arba susijusi su trečiaisiais asmenimis informacija, kurią asmuo sužinojo, atlikdamas savo darbo funkcijas pagal darbo arba paslaugų teikimo sutartį, sudarytą su įstaiga.
  - 4.5. **Socialiai atsakingas elgesys** – Kolegijos akademinės bendruomenės nario sąmoningas, akademinės etikos principais grįstas brandus elgesys išorinėje ir vidinėje aplinkoje.

- 4.6. **Suinteresuotosios šalys** – asmenys, savo veikla ar veiksmais darantys ar galintys daryti tiesioginį ir/ar netiesioginį poveikį Kolegijai.
5. Kitos sąvokos, vartojamos Kodekse, yra suprantamos kaip Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme ir kituose teisės aktuose įtvirtintos sąvokos.

II SKYRIUS AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSO PASKIRTIS

6. Šis Kodeksas nustato Kolegijos akademinės etikos principus ir normas, akademinės etikos principus įgyvendinančias ir pažeidžiančias elgesio normas pedagoginėje, taikomojoje mokslo ir studentų / klausytojų akademinėje veikloje, Kodekso priėmimo, įgyvendinimo ir priežiūros procesą.
7. Kodekso tikslai:
  - 7.1. nustatyti ir įtvirtinti etiško akademinio elgesio normas vieningai suprantamas visiems akademinės bendruomenės nariams;
  - 7.2. nubrėžti atsakomybės ribas – Kodeksas aiškiai reglamentuoja Kolegijos akademinės bendruomenės narių atsakomybę ir gina juos nuo neteisėtų sprendimų ir veiksmų (veikimo ir / ar neveikimo);
  - 7.3. atlikti moralinio švietimo funkciją – Kodeksas gali būti naudojamas tiek formalaus, tiek neformalaus etiško elgesio mokymo procese, siekiant skatinti Kolegijos akademinės bendruomenės narius vadovautis akademinės etikos principais;
  - 7.4. didinti visuomenės pasitikėjimą – Kodekse nurodytos siektinos institucinės vertybės ir standartai užtikrinti realiais veiksmais, t. y. Kolegijos akademinės bendruomenės nariai vadovaujasi keliamais reikalavimais ir akademinės etikos principais.
8. Kodekso uždaviniai:
  - 8.1. būti pagrindine akademinės etikos užtikrinimo priemone Kolegijoje;
  - 8.2. padėti akademinės bendruomenės nariams suvokti savo misiją ir socialinę atsakomybę Kolegijoje;
  - 8.3. padėti pasiekti didesnę Kolegijos veiklos skaidrumą;
  - 8.4. parodyti visuomenei, kad Kolegijai rūpi atsakingas, profesionalus akademinės bendruomenės narių elgesys;
  - 8.5. formuoti ir saugoti Kolegijos įvaizdį.
9. Kodekso funkcijos:
  - 9.1. gina akademinės bendruomenės narių poreikius ir interesus, padeda suderinti organizacinę elgseną su visuomenės vertybėmis ir akademinės etikos principais;
  - 9.2. apibrėžia akademinės bendruomenės narių etiško dalykinio (akademinio) elgesio normas;
  - 9.3. padeda pasiekti aukštą sąmoningumo ir atsakomybės lygį;
  - 9.4. padeda orientuotis sudėtingose, daug atsakomybės reikalaujančiose, konfliktiškose, dinamiškose, stresinėse situacijose, nurodo išeitį iš jų;
  - 9.5. atlieka kompetencijos formavimo(si) priemonę profesinių susitikimų, diskusijų metu;
  - 9.6. tarnauja kaip darbo santykių reguliavimo priemonė;
  - 9.7. nurodo poveikio priemonės už akademinės etikos pažeidimus.

III SKYRIUS AKADEMINĖS ETIKOS PRINCIPAI IR NORMOS

10. Svarbiausi akademinės etikos principai:
  - 10.1. **Sąžiningumas.** Akademinės bendruomenės nariai, skatindami tiesos, žinių, mokslo ir lygybės siekimą, privalo reikalauti visapusiško sąžiningumo mokymdamiesi, dėstydami, tyrinėdami ir atlikdami savo funkcijas kitose akademinėse veiklose (pvz., administravimo funkcijas).
  - 10.2. **Pasitikėjimas.** Akademinės bendruomenės nariai, įgyvendindami savo teises ir pareigas, puoselėja pasitikėjimo kultūrą, kurioje skatinama laisvai keistis idėjomis ir sudaryti sąlygas visiems išnaudoti savo potencialą.
  - 10.3. **Teisingumas.** Akademinės bendruomenės nariai, siekdami teisingumo įgyvendinimo ir kurdami akademinės bendruomenės narių tarpusavio ryšius, turi kurti objektyvius ir

- vienodus institucinius reikalavimus, praktiką ir procedūras, taip pat užtikrinti jų tinkamą įgyvendinimą.
- 10.4. **Pagarba.** Akademinės bendruomenės nariai, skatindami pagarbą tarpusavio santykiuose, sau ir kitiems, taip pat mokslinei veiklai, studijoms, su studijomis susijusiai veiklai ir kitoms veikloms (pvz., administracinė veikla), privalo pripažinti ir gerbti žmogaus teises, išsakytas idėjas, pasiūlymus, pagrįstą kritiką, autorių teises ir pan.
  - 10.5. **Atsakomybė.** Akademinės bendruomenės nariai, skatindami vienas kitą būti atsakingais už savo veiksmus, turi ne tik patys laikytis etiško elgesio reikalavimų mokslinių tyrimų, studijų, dėstymo bei kitų akademinė veiklų (pvz., administravimo veiklos) srityse, bet ir reikalauti tiek asmeninės, tiek bendros atsakomybės iš kitų akademinės bendruomenės narių.
  - 10.6. **Lygiateisiškumas.** Akademinės bendruomenės nariai yra lygūs prieš nacionalinius teisės aktus, Kolegijos patvirtintus teisės aktus, taip pat prieš institucijos vadovus, t. y. draudžiama iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai. Tai nereiškia, kad yra uždraustas skirtingų sąlygų taikymas ar tapačių santykių skirtingas reglamentavimas, tačiau jis galimas tik esant objektyvioms ir pagrįstoms priežastims.
  11. Akademinės etikos principams netaikoma hierarchija.
  12. Dešimtame punkte nurodytais akademinės etikos principais akademinės bendruomenės nariai vadovaujasi visuose akademinuose santykiuose, susijusiuose su pedagogine, taikomąja mokslo ir studijomis susijusia veikla ir kitomis akademinėmis veikloms (pvz., administracinė veikla), tiek su kitais akademinės bendruomenės nariais, tiek su kitais asmenimis, su kuriais sieja su studijomis ir / ar taikomąja mokslo veikla susiję santykiai (pvz., užsakomieji tyrimai, užsakomieji mokymai, praktika ir pan.).
  13. Kai akademinės bendruomenės nario veiksmų ir poelgių neregamentuoja Kodeksas, Kolegijos įsakymai ar kiti teisės aktai arba kai akademinės bendruomenės narys nėra tikras dėl etikos reikalavimų, jis privalo laikyti etikos ir dorovės principų, taip pat, esant poreikiui, aptarti kilusį klausimą su tiesioginiu vadovu ar Kodeksą prižiūrančią vykdančiu subjektu.
  14. Kolegijos akademinės etikos normos įtvirtina akademinę laisvę, kuri pasireiškia akademinės bendruomenės narių teise atvirai dėstyti savo požiūrį į studijų ir taikomųjų mokslo tyrimų organizavimą ir administravimą, necenzūruojamai išreikšti kritines pastabas, laisvai plėtoti taikomąją mokslo veiklą pasirenkant metodus, Kolegijos išipareigojimą apsaugoti akademinės bendruomenės narį nuo suvaržymų. Atsakingas naudojimasis šia teise reikalauja, kad akademinės bendruomenės nariai tokią pat teisę pripažintų ir kitiems akademinės bendruomenės nariams, palaikytų kritinio mąstymo tradiciją bei atviros svarstymo atmosferą Kolegijoje.
  15. Kolegijos akademinės etikos normos įpareigoja akademinės bendruomenės narį paisyti bendrųjų Kolegijos interesų ir pagal galimybes prisidėti prie jos keliamų studijų ir mokslinės veiklos tikslų įgyvendinimo.
  16. Akademinės etikos principai įgyvendinami:
    - 16.1. aktyviai laikantis akademinio sąžiningumo standartų ir atviros prieigos principo studijų procese ir mokslinėje veikloje;
    - 16.2. inicijuojant ir / ar vykdant veiklas, siejamas su Kolegijos vardu, siekiant, kad jų rezultatai tarnautų bendriesiems Kolegijos interesams ir būtų viešai prieinami;
    - 16.3. prisiimant dalį atsakomybės už sklandų savo institucijos darbą;
    - 16.4. raštu pranešti Akademinės etikos komisijai arba direktoriui apie atvejus, kurie gali būti susiję su korupcija ar mėginimu daryti neteisėtą poveikį Kolegijos akademinės bendruomenės nariui;
    - 16.5. teikiant turimą informaciją Akademinės etikos komisijai, nagrinėjančiai galimus akademinės etikos ir / ar procedūrų pažeidimus;
    - 16.6. atsisakant naudotis balsavimo teise, kai dėl sprendžiamos situacijos (finansavimo, skatinimo ir nuobaudų skyrimo ir kt.) gali kilti interesų konfliktas;
    - 16.7. neatskleidžiant konfidencialios informacijos;
    - 16.8. nenaudojant Kolegijos vardo politiniams tikslams.
  17. Akademinę etiką pažeidžiančios elgesio normos pasižymi veiksmis ar bandymu atlikti veiksmus, kurie sukelia / sukuria nesąžiningą ir / ar nepelnytą pranašumą ir / ar nepagrįstai (ne)palankias aplinkybes ar žalą akademinės bendruomenės ar visuomenės nariui.

18. Akademinės etikos principus pažeidžiančios formos ir jų požymiai:
  - 18.1. akademinės bendruomenės nario diskriminavimas ir žeminimas kalba ir / ar veiksmais naudojantis savo viršenybe arba kai siekiama sukurti ir / ar sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka (įskaitant socialinius tinklus, vykdomas apklausas institucijos viduje ir kt.), kai toleruojamas garbę ir orumą žeminantis elgesys;
  - 18.2. nepakantumas kitokiai Kolegijos akademinės bendruomenės narių nuomonei bei argumentuotai kritikai;
  - 18.3. akademinės bendruomenės nariui nesuteikiama, ribojama, ignoruojama teisė išsakyti ir ginti savo nuomonę priimant sprendimus, reikšmingus Kolegijos akademinėi bendruomenei, jos padaliniams ar pačiam asmeniškai;
  - 18.4. akademinės bendruomenės nariui nesuteikiama, ribojama, ignoruojama teisė atsakyti į kritiką ar kaltinimus;
  - 18.5. leidžiamas dalyvavimas mokslinėje veikloje, kurios pasekmė yra žala žmogui, gamtai, visuomenei ar kultūrai;
  - 18.6. profesinė konkurencija tarp akademinės bendruomenės narių įgyja nesąžiningas formas, dalyvaujama neteisėtuose, negarbinguose sandėriuose, nuslepia akademinės bendruomenės nariams skirta informacija, eskaluojami ir / ar keliami konfliktai, intrigos;
  - 18.7. akademinės bendruomenės narys žemina kito akademinės bendruomenės nario asmeninį orumą ir menkina dalyvaujančio / nedalyvaujančio akademinės bendruomenės nario gebėjimus, pažiūras ir asmenines savybes;
  - 18.8. rekomenduojant suteikti pedagoginį vardą, apdovanojimą ar kolegos veiklos pripažinimą kitomis formomis, remiamasi asmeniniu, verslo ar politiniu santykiu, o ne dalykišku pateikto darbo įvertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis;
  - 18.9. daromas psichologinis spaudimas (mobingas) akademinės bendruomenės nariui;
  - 18.10. paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie akademinės bendruomenės narius.
19. Kodekse pateiktų akademinės etikos principų ir juos pažeidžiančių elgesio formų sąrašas neturėtų ir negali būti laikomas baigtiniu.
20. Kiekvienam akademinės bendruomenės nariui pradedančiam dirbti / studijuoti arba dirbančiam / studijuojančiam Kolegijoje, siūloma savanoriškai pasirašyti Sąžiningumo deklaraciją (Priedas Nr. 1, Priedas Nr. 2).

III SKYRIUS PEDAGOGINĖS VEIKLOS ETIKA

21. Dėstytojo santykis su studentais grindžiamas dešimtame punkte numatytais akademinės etikos principais.
22. Akademinės etikos principų pedagoginėje veikloje įgyvendinimas:
  - 22.1. dėstytojai ir studentai privalo principingai reaguoti ir pranešti Akademinės etikos komisijai apie studentų nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, duomenų falsifikavimas, fabrikavimas, egzaminų / įskaitų ir kitų akademinėjų atsiskaitymų rezultatų klastojimas, naudojimas pašaline pagalba egzamino ar vertinimo metu, svetimo rašto darbo pateikimas kaip savo, uždarbiavimas rengiant rašto darbus kitiems studentams, rašto darbo pirkimas ir jo pateikimas akademinės bendruomenės nario vertinimui, to paties įvertinto rašto darbo pateikimas atsiskaitant už kitą kursą ir pan.;
  - 22.2. dėstytojas nesudaro galimybių pasireikšti studentų akademiniam nesąžiningumui atsiskaitymų metu;
  - 22.3. dėstytojas neturi reikalauti asmens duomenų iš studento ar dėstytojo grupinėse diskusijose, išskyrus Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme numatytais atvejais;
  - 22.4. dėstytojas privalo saugoti studento asmens duomenis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatyta tvarka;
  - 22.5. dėstytojas privalo vengti studento žinių įvertinimus sieti su studento dalyvavimu (nedalyvavimu) politinėje ar visuomeninėje veikloje;

- 22.6. dėstytojas privalo vertinimo metu sudaryti tinkamas sąlygas studentams, turintiems specialiujų ugdymosi poreikių (pavyzdžiui, regėjimo, klausos, judėjimo ir kitą negalią), kad jie galėtų atlikti užduotis;
  - 22.7. studento žinių, gebėjimų bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su dėstomo kurso tikslais;
  - 22.8. atskleisti informaciją tretiesiems asmenims apie studento akademinis įvertinimus ar nuobaudas galima tik esant studento rašytiniam sutikimui ar teisiniam pagrindui dėl numatomos žalos kitiems asmenims;
  - 22.9. užtikrinti, kad pastabos apie studento rašto darbus, nepateiktus viešam gynimui, nebūtų prieinamos tretiesiems asmenims.
23. Akademinės etikos principus pedagoginėje veikloje pažeidžiančios formos ir jų požymiai:
- 23.1. studento ar dėstytojo siekimas užmegzti neakademinis santykius atitinkamai su dėstytoju ar studentu, kai sieja dėstomas kursas, vadovavimas tiriamajam darbui ar kitoks tiesioginis akademinis santykis, siekiant gauti naudos akademinuose santykiuose;
  - 23.2. dėstytojo vaidmens prisiėmimas šeimos nario, artimo draugo (turint tiesioginių, glaudžių ryšių, santykių), verslo partnerio atžvilgiu (egzaminavimas, vadovavimas rašto darbams ir pan.) tais atvejais, kai esama galimybės išvengti tokio vaidmens;
  - 23.3. tiesiogiai ir netiesiogiai (per kitus asmenis) įteiktų dovanų, neakademinio arba akademinio pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su studijuojamais kursais, reikalavimas ir / ar priėmimas iš akademinės bendruomenės narių;
  - 23.4. įvairių studento pasiekimų aptarinėjimas, išskyrus tuos atvejus, kai vertinamos studentų apeliacijos, aptariami egzaminų / įskaitų ir kitų akademinų atsiskaitymų rezultatai ir kiti akademiniai klausimai, kurių objektyvus sprendimas akivaizdžiai pateisina jų aptarimą;
  - 23.5. naudojimas privataus pobūdžio informacijos mokymo ar mokslinio tyrimo tikslais, išskyrus tuos atvejus, kai gaunamas studento rašytinis sutikimas.

IV SKYRIUS

TAIKOMOSIOS MOKSLO VEIKLOS ETIKA

24. Atliekamiems taikomiesiems moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, nepaisant mokslo srities ir / ar pasirinktų metodų, taikomi dešimtame punkte numatyti akademinės etikos principais ir bendrieji atitikties mokslinių tyrimų etikai principai, kurie reikalingi pasitikrinti, kaip sprendžiamos etinės problemos ir kaip pasirengta jas spręsti.
25. Taikomoji mokslo veikla turi būti grindžiama sąžiningu tyrimu ir tiesos siekimu, o tyrėjo elgesys paremtas akademinės etikos principais.
26. Akademinės etikos principai taikomojoje mokslo veikloje įgyvendinami:
  - 26.1. taikomąjį mokslinį tyrimą atliekant (sumanant, peržiūrint) taip, kad būtų užtikrinta kokybė ir nuoseklumas bei padidinta galimybė gauti objektyvius rezultatus;
  - 26.2. tyrimo ataskaitoje (pvz., publikacijoje) nurodant atitikties mokslinio tyrimo etikai patvirtinimą;
  - 26.3. siekiant taikomojo mokslinio tyrimo tikslų skaidrumo ir pasirenkant tinkamus duomenų rinkimo ir analizės metodus jiems pasiekti;
  - 26.4. numatant galimą taikomojo mokslinio tyrimo žalą ir naudą, atsižvelgiant į įvairių tiriamųjų (grupių), bendruomenių ir visuomenės interesus, ir riziką mažinančias priemones;
  - 26.5. tiramiesiems pateikiant informaciją apie duomenų subjekto asmens duomenų tvarkymą, kad jie galėtų apsispręsti dėl savo dalyvavimo taikomajame moksliniame tyrime (informuoto asmens sutikimas);
  - 26.6. užtikrinant savanorišką tiriamųjų dalyvavimą taikomajame moksliniame tyrime;
  - 26.7. registruojant planuojamus atlikti ir atliktus taikomuosius mokslinius tyrimus;
  - 26.8. sudarant sąlygas sužinoti apie taikomųjų mokslinių tyrimų bei eksperimentinės plėtros rezultatus;
  - 26.9. informuojant Mokslo tarybą iškilus interesų konfliktui;
  - 26.10. įpareigojant laikytis su asmens duomenų apsaugos užtikrinimu susijusių reikalavimų ir sugebėti tai įrodyti;

- 26.11. tyrimo vadovui pateikiant taikomojo mokslinio tyrimo planą dėl atitikties mokslinių tyrimų etikai patvirtinimo Mokslo tarybai, jeigu:
  - 26.11.1. taikomajame moksliniame tyrime taikomi intervenciniai metodai (pvz., socialiniai eksperimentai, veiklos tyrimas dalyvaujant ir kt.);
  - 26.11.2. taikomasis mokslinis tyrimas nukrypsta nuo informuoto asmens sutikimo principo;
  - 26.11.3. tiriamieji yra vaikai iki 18 metų ir taikomasis mokslinis tyrimas vykdomas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigoje, bendrojo lavinimo mokykloje ir vaikų globos institucijoje, asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir kt.;
  - 26.11.4. taikomasis mokslinis tyrimas rodo, kad tiriamieji patiria išskirtinai stiprius dirgiklius, o siekiant įvertinti galimą žalą reikia specialių žinių (pvz., susijusių su smurtu, pornografija ar kt.);
  - 26.11.5. taikomasis mokslinis tyrimas gali sukelti ilgalaikę psichologinę žalą (pvz., psichologinę traumą, depresiją, nemigą ar kt.), viršijančią riziką, su kuria susiduriama įprastame gyvenime;
  - 26.11.6. taikomasis mokslinis tyrimas siejamas su tiriamųjų saugumo rizika (pvz., smurto šeimoje moksliniai tyrimai);
  - 26.11.7. to reikalauja tiriamasis, mokslinius tyrimus finansuojanti organizacija ar bendradarbiavimo (pvz., tarptautinio projekto, užsakomojo mokslinio tyrimo ar kt.) partneris (šalis);
  - 26.11.8. jeigu tiriamieji yra socialiai pažeidžiami asmenys ir to reikalauja teisės aktai;
  - 26.11.9. taikomojo mokslinio tyrimo eigoje atsiranda nenumatytų aplinkybių (pvz., keičiasi asmens duomenų tvarkymo sąlygos, duomenų rinkimo metodas ar kt.), kurios daro įtaką mokslinio tyrimo planui, kurio atitiktis mokslinių tyrimų etikai patvirtinta.
  - 26.11.10. tyrėjas nėra tikras, ar jo taikomasis mokslinis tyrimas gali sukelti reikšmingą psichologinę ar fizinę žalą, ar turėti saugumo rizikos požymių tiriamiesiems;
  - 26.11.11. tyrėjo pasirinktas metodas ar taikomojo mokslinio tyrimo rezultatų skelbimo būdas gali kelti kitų reikšmingų etinių problemų;
  - 26.11.12. taikomojo mokslinio tyrimo rezultatus planuojama skelbti mokslo žurnale, kurio vienas iš reikalavimų pateikti atitikties mokslinių tyrimų etikai patvirtinimą.
- 26.12. atliekant biomedicininis tyrimus, vadovaujamosi Biomedicininis tyrimų etikos įstatymu ir jį reglamentuojančiais poįstatyminiais dokumentais;
- 26.13. taikomojo mokslo tyrimais nedarant žalos visuomenei ir aplinkai.
27. Akademinės etikos principus taikomojoje mokslo veikloje pažeidžiančios formos ir jų požymiai:
  - 27.1. padirbinėjimas, klastojimas arba manipuliavimas (pavyzdžiui, nesamų duomenų sukūrimas, esamų duomenų koregavimas siekiant pagerinti ar pabloginti rezultatus). Būdingi padirbinėjimo, klastojimo arba manipuliavimo atvejai:
    - 27.1.1. padirbti parašai, pažymos, ataskaitų duomenys ar rezultatai ir kiti dokumentai (pavyzdžiui, akademinis užduočių (laboratorinių, kursinių ir kitų darbų) duomenys ar rezultatai);
    - 27.1.2. nurodytas nesamas šaltinis, klaidingas šaltinio puslapis, tinklalapio lankymo data arba kitas šaltinio aprašo duomuo;
    - 27.1.3. gautų duomenų, prieštaraujančių tyrimo hipotezei ir / ar klausimams, ir / ar tyrimo išvadų nutylėjimas;
    - 27.1.4. sąmoningas klaidinančios informacijos apie empirinio tyrimo metodiką pateikimas;
    - 27.1.5. nepagrįstas (nepelnytas) bendraautorystės priskyrimas studentams, kolegoms, pavaldiniams ar vadovams;
    - 27.1.6. mokslinėje veikloje talkinusių asmenų intelektualinio ir / ar finansinio įnašo nepagrįstas neigimas arba nutylėjimas.
  - 27.2. empirinio tyrimo duomenų, kompiuterinių programų, empirinės medžiagos pavyzdžių, rankraščio vagystė arba sąmoningas sugadinimas;
  - 27.3. plagijavimas, t. y. idėjų, duomenų ar tekstų nusavinimas, nenurodant jų autoriaus, t. y. svetimų idėjų pateikimas kaip savų. Būdingi plagijavimo atvejai:

- 27.3.1. pateiktas svetimas tekstas be citavimo ženklų – kabučių arba kito pobūdžio išskyrimo iš viso teksto (pavyzdžiui, atskira pastraipa, kursyvu); perpasakojant arba cituojant svetimą idėją, iliustracinę medžiagą ar duomenis, nenurodytas tikslus šaltinis;
- 27.3.2. saviplagijavimas, t. y. savo idėjų, duomenų ar tekstų pateikimas daugiau nei vieną kartą, teigiant, kad tai yra originali medžiaga;
- 27.4. nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitų su vertinamo mokslinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų;
- 27.5. pagalba kitam atliekant akademinis veiksmus, pažeidžiančius akademinio sąžiningumo principą;
- 27.6. akademinis kyšininkavimas, t. y. atlygio už akademinės paslaugas siūlymas arba davimas (asmeninis arba grupinis).

V SKYRIUS

STUDENTŲ IR KLAUSYTOJŲ AKADEMINĖS VEIKLOS ETIKA

- 28. Studentai ir klausytojai studijų procese vadovaujasi akademinės etikos principais, numatytais Kodekso dešimtame punkte.
- 29. Akademinės etikos principus studijų procese pažeidžiančios formos ir jų požymiai:
  - 29.1. nusirašinėjimas arba leidimas kitam nusirašyti;
  - 29.2. nepranešimas apie pastebėtus akademinės bendruomenės narių akademinio nesąžiningumo atvejus;
  - 29.3. pasakinėjimas, ruošinukų naudojimas, elektroninių ar virtualiojo ryšio priemonių, kitų technologijų naudojimas, siekiant nepelnyto vertinimo rezultato, egzaminatoriaus nurodymų dėl vertinimo tvarkos nepaisymas;
  - 29.4. plagijavimas, t. y. svetimo rašto darbo pateikimas kaip savo;
  - 29.5. pasinaudojimas kito asmens darbu ar jo rezultatais atsiskaitymo metu;
  - 29.6. to paties rašto darbo pateikimas atsiskaitant už kelis kursus;
  - 29.7. studento atsiskaitymas už save pasitelkiant kitą asmenį, ar atsiskaitymas už kitą asmenį ir kt.;
  - 29.8. studijų darbų pirkimas ir pardavimas;
  - 29.9. studijų darbų padirbinėjimas. Būdingi atvejai:
    - 29.9.1. kai dėstytojo jau įvertintas rašto darbas pataisomas be dėstytojo sutikimo, siekiant pareikalauti aukštesnio įvertinimo;
    - 29.9.2. kai padirbinėjami dėstytojų parašai, pažymos, kitokie dokumentai;
    - 29.9.3. kai padirbinėjami akademinis užduočių (projektų, laboratorinių, kursinių, baigiamųjų ir kitų darbų) duomenys ar rezultatai;
  - 29.10. kyšininkavimas – atlygio už akademinės paslaugas siūlymas arba davimas (asmeninis ar grupinis);
  - 29.11. paskaitų įrašinėjimas, filmavimas, fotografavimas, negavus dėstytojo sutikimo.
- 30. Studentai ir klausytojai įsipareigoja naudoti Kolegijos infrastruktūrą (mokslinę ir kompiuterinę įrangą, biblioteką ir kitus išteklius) atsakingai tausodami ir pagal paskirtį.

IV SKYRIUS

KOLEGIJOS AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS, ĮGYVENDINIMAS IR PRIEŽIŪRA

- 31. Kodekso projektai pateikiami viešai akademinės bendruomenės diskusijai ir tvirtinami Klaipėdos akademinėje taryboje. Tai laikoma Kodekso veiksmingumo sąlyga, kuria siekiama, kad Kodeksas būtų kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.
- 32. Kodekso įgyvendinimą ir priežiūrą pagal kompetenciją atlieka Kolegijos Akademinės etikos komisija (toliau – Komisija), vadovaudamasi Kodekso nuostatomis ir Kolegijos direktoriaus patvirtintu Komisijos darbo reglamentu.

33. Komisijos sudėtis ir jos veiklos trukmė, akademinės etikos pažeidimų nagrinėjimo tvarka instituciniu ir nacionaliniu lygmeniu, poveikio priemonės už akademinės etikos pažeidimus numatytos Komisijos darbo reglamente.
34. Komisijos darbo reglamentas viešai prieinamas Kolegijos interneto svetainėje.
35. Komisija, nustatiusi, kad bendruomenės narys pažeidė akademinės etikos reikalavimus, vadovaudamasi Kolegijos direktoriaus patvirtintu Komisijos darbo reglamentu pagal kompetenciją konstatuoja etikos pažeidimo buvimo arba nebuvimo faktą ir / ar priima kitą Komisijos darbo reglamento nuostatuose numatytą sprendimą.
36. Kolegija gali organizuoti etiško elgesio mokymus akademinėi bendruomenei, skelbti praktinius leidinius apie etikos principų įgyvendinimą, įsteigti padalinį ar paskirti darbuotoją, atsakingą už akademinės bendruomenės konsultavimą akademinės etikos klausimais ir imtis kitų veiksmų, padedančių užtikrinti akademinės etikos principų įgyvendinimą.
37. Kodeksas negali numatyti visų neetiško elgesio atvejų, todėl Akademinės etikos komisija, nagrinėdama konkrečius pranešimus dėl nederamo elgesio kodekse nenumatytais atvejais, sprendžia, ar konkretus poelgis suderinamas su akademinės bendruomenės pripažintomis normomis ir principais. Akademinės etikos komisija pasilieka teisę dėl neetiško elgesio atvejų, kurie nėra numatyti Kolegijos Akademinės etikos kodekse, kreiptis į Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38. Akademinės etikos kodeksas įsigalioja nuo jo priėmimo dienos. Akademinės Etikos kodekso nuostatos gali būti peržiūrimos ir keičiamos Komisijos siūlymu.
  39. Kiekvienas Kolegijos akademinės bendruomenės narys savo veikloje vadovaujasi šiuo Akademinės etikos kodeksu.
  40. Kodeksas lietuvių ir anglų kalbomis viešai skelbiamas Kolegijos interneto svetainėje.
  41. Į Kolegiją priimami asmenys, prašyme priimti į darbą, patvirtina, kad susipažino su Kolegijos Akademinės etikos kodeksu.
-

Klaipėdos valstybinė kolegija, 111968056, Jaunystės g. 1, LT-91274 Klaipėda
(mokslo ir studijų institucijos pavadinimas, juridinio asmens kodas, adresas)

(akademiniio darbuotojo vardas ir pavardė)

(padalinio pavadinimas)

AKADEMINIO DARBUOTOJO SAŽINGUMO DEKLARACIJA

20__ m. _____ d.

Pripažindamas(-a), kad:

- tiesa, žinojimas ir supratimas yra aukščiausios mokslo ir studijų vertybės, o Kolegijos vertybės į tvirtintos strateginiuose dokumentuose yra ir Kolegijos;
- tik sąžiningais būdais įgyjamas pranašumas prieš kitus akademinės bendruomenės narius.

Įvertindamas(-a) tai, kad akademinis sąžiningumas:

- padeda mokslo ir studijų sistemos atvirumui ir integracijai į tarptautinę mokslinių tyrimų ir aukštojo mokslo erdvę, darnios mokslo ir studijų sistemos vystymuisi bei etiškai atsakingos asmenybės ugdymui;
- skatina akademinę etiką, atsakingą naudojimąsi akademinė laisve ir sąžiningos konkurencijos principu;
- stiprina pasitikėjimą aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų verte ir turi tiesioginę teigiamą įtaką studijų kokybei, mokslo ir studijų institucijos vardui;
- riboja visuomenės ydų (ypač korupcijos) toleravimą bei klestėjimą.

Suprasdamas(-a), kad:

- kiekvienas akademinės bendruomenės narys turi imtis iniciatyvos ir prisiimti atsakomybę už akademinio nesąžiningumo sprendimų paiešką ir jų taikymą kiekvienoje akademinėje veikloje;
- -apsisprendimas besąlygiškai laikytis akademinio sąžiningumo principo ir taisyklių padeda sumažinti šios problemos paplitimą.

Pasirašydamas(-a) šią deklaraciją laisva ir sąmoninga valia, įsipareigoju:

- visada laikytis Klaipėdos valstybinės kolegijos Akademinės etikos kodekso ir kitų dokumentų, reglamentuojančių etišką elgesį, nuostatų;
- atsakingai žvelgti į savo, kaip akademinio darbuotojo(-ės), pareigas ir sąžiningai jas vykdyti;
- būdamas akademinio darbuotoju(-e), rodyti pavyzdį kitiems akademinės bendruomenės nariams, netoleruoti akademinio nesąžiningumo atvejų ir vykdyti savo pareigą tokius atvejus pranešti, atskleisti;
- aktyviais veiksmais prisidėti prie sąžiningos akademinės aplinkos kūrimo ir puoselėjimo KVK.

Sutinku, kad už akademinės etikos pažeidimus man privalo būti skiriamos drausminės nuobaudos .

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Klaipėdos valstybinė kolegija, 111968056, Jaunystės g. 1, LT-91274 Klaipėda

(mokslo ir studijų institucijos pavadinimas, juridinio asmens kodas, adresas)

(studento vardas ir pavardė, studento pažymėjimo Nr.)

(Fakulteto ar kito padalinio pavadinimas)

(Studijų programos, akademinė grupė)

STUDENTO/KLAUytojo AKADEMINIO SAŽINGUMO DEKLARACIJA

20__ m. _____ d.

Pripažindamas(-a), kad:

- tiesa, žinojimas ir supratimas yra aukščiausios mokslo ir studijų vertybės, o Klaipėdos valstybinės kolegijos Akademinės etikos kodekse, Klaipėdos valstybinės kolegijos statute ir LR mokslo ir studijų įstatyme įtvirtintos vertybės yra ir Klaipėdos valstybinės kolegijos institucinės vertybės;

- tik sąžiningais būdais įgyjamas pranašumas prieš kitus akademinės bendruomenės narius.

Įvertindamas(-a) tai, kada akademinis sąžiningumas:

- padeda mokslo ir studijų sistemos atvirumui ir integracijai į tarptautinę mokslinių tyrimų ir aukštojo mokslo erdvę, darnios mokslo ir studijų sistemos vystymuisi bei etiškai atsakingos asmenybės ugdymui;

- skatina akademinę etiką, atsakingą naudojimąsi akademinė laisve ir sąžiningos konkurencijos principu;

- stiprina pasitikėjimą aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų verte ir turi tiesioginę teigiamą įtaką studijų kokybei, mokslo ir studijų institucijos vardui;

- riboja visuomenės ydų (ypač korupcijos) toleravimą bei klestėjimą.

Suprasdamas(-a), kad:

- kiekvienas akademinės bendruomenės narys turi imtis iniciatyvos ir priimti atsakomybę už akademinio nesąžiningumo sprendimų paiešką ir jų taikymą kiekvienoje akademinėje veikloje;

- apsisprendimas besąlygiškai laikytis akademinio sąžiningumo principo ir taisyklių padeda sumažinti šios problemos paplitimą.

Pasirašydamas(-a) šią deklaraciją laisva ir sąmoninga valia, įsipareigoju:

- visą studijų laikotarpį laikytis Klaipėdos valstybinės kolegijos Akademinės etikos kodekso ir kitų dokumentų, reglamentuojančių etišką elgesį, nuostatų;

- atsakingai žvelgti į savo, kaip studento(-ės), pareigas ir sąžiningai jas vykdyti;

- būdamas studentu(-e), rodyti pavyzdį kitiems akademinės bendruomenės nariams, netoleruoti akademinio nesąžiningumo atvejų ir vykdyti savo pareigą tokius atvejus pranešti, atskleisti;

- aktyviais veiksmais prisidėti prie sąžiningos akademinės aplinkos kūrimo ir puoselėjimo Klaipėdos valstybinėje kolegijoje.

Sutinku, kad už akademinės etikos pažeidimus laikant įskaitas, egzaminus ir kitus tarpinius atsiskaitymus, ruošiant ir atsiskaitant už savarankiškus ar baigiamąjį darbą, atliekant mokslinius tyrimus, skelbiant mokslinių tyrimų rezultatus (pavyzdžiui, leidiniuose, renginiuose) man privalo būti skiriamos drausminės nuobaudos.

(parašas)

(vardas ir pavardė)